

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
Інститут української мови

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор
Інституту української мови
НАН України
п.п.н. проф. Гриценко П.Ю.

2016 р.

ПОЛОЖЕННЯ
про навчально-педагогічну практику аспірантів

1. Загальні положення

1.1. Положення про навчально-педагогічну практику аспірантів (далі – Положення) Інституту української мови НАН України (далі – Інститут) регламентує порядок і форми проходження навчально-педагогічної практики аспірантами з відривом та без відриву від виробництва.

1.2. Навчально-педагогічна практика в системі аспірантської освіти є компонентом професійної підготовки до науково-педагогічної діяльності у вищому навчальному закладі та є різновидом практичної діяльності аспірантів із здійснення навчально-виховного процесу у вищій школі, враховуючи викладання спеціальних дисциплін, організацію навчальної діяльності студентів, науково-методичну роботу з дисциплін, здобуття вмінь і навичок практичної викладацької діяльності.

1.3. Це Положення розроблено відповідно до Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261, згідно з яким навчально-педагогічна практика передбачена як один із компонентів програми підготовки науково-педагогічних та наукових кадрів вищої кваліфікації.

1.4. Організатором педагогічної практики є відділ, за яким закріплений аспірант.

2. Завдання навчально-педагогічної практики

2.1. Аспіранти повинні оволодіти основами науково-методичної та навчально-методичної роботи: навичками структурування та психологічно грамотного перетворення наукових знань на навчальний матеріал, систематизації навчальних та виховних завдань; методами та засобами складання завдань, вправ, тестів із різних тем, усного та письмового переказу предметного матеріалу, різноманітними освітніми технологіями.

2.2. У процесі практичної діяльності ведення навчальних занять повинні бути сформовані вміння поставити навчально-виховну мету, вибору типу, виду занять, використання різних форм організації навчальної діяльності студентів та слухачів: діагностики, контролю та оцінки ефективності навчальної діяльності.

2.3. У процесі відвідування занять викладачів відповідних дисциплін аспіранти повинні ознайомитися з різними способами структурування і представлення навчального матеріалу, способами активізації навчальної діяльності, особливостями професійної риторики, з різними способами та прийомами оцінювання навчальної діяльності у вищій школі.

3. Організаційні основи навчально-педагогічної практики

3.1. Загальний обсяг навчально-педагогічної практики становить 180 годин, зокрема:

3.1.1. 120 годин навчально-методичної роботи (лекційні та семінарські заняття, самостійна робота);

3.1.2. 60 годин – аудиторне навантаження (підготовка до занять, методична робота, відвідування та аналіз занять, відвідування консультацій, керівництво різними видами практик студентів та стажування слухачів, проведення лекцій, семінарів, практичних занять).

3.2. Терміни проходження практики та її програма визначаються в індивідуальному плані аспіранта, затверджуються науковим керівником, завідувачем відділу, до якої прикріплений аспірант.

4. Зміст навчально-педагогічної практики

Навчально-педагогічна практика аспірантів передбачає такі види діяльності:

- 4.1. Знайомство з організацією навчально-виховного процесу у вищій школі.
- 4.2. Вивчення досвіду викладання провідних викладачів під час відвідування аудиторних занять із навчальних дисциплін.
- 4.3. Розроблення змісту навчальних занять, методична робота з дисципліни.
- 4.4. Самостійне проведення навчальних занять із дисципліни (лекцій, семінарів, практичних занять), самоаналіз.
- 4.5. Участь в оцінюванні якості різних видів робіт слухачів та студентів.
- 4.6. Індивідуальна робота зі слухачами та студентами, керівництво науковими студентськими дослідженнями.

5. Звітна документація

5.1. За підсумками проходження навчально-педагогічної практики аспірант подає у відділ:

5.1.1. Загальний звіт про проходження практики (ПІБ практиканта, спеціальність, відділ, ПІБ наукового керівника, період проходження, загальний обсяг годин; сітка занять (дати проведення, академічна група, тема, вид занять), підписаний завідувачем відділу (додаток).

5.1.2. Відгук наукового керівника про проходження практики.

5.1.3. Витяг із протоколу засідання відповідного відділу про затвердження звіту.

5.2. Аспіранти мають право проходити навчально-педагогічну практику у вищих навчальних закладах України, з поданням щоденника практики та розгорнутої характеристики від відповідального куратора з місця проходження практики.

5.3. Звіт та протокол засідання відповідного відділу про затвердження звіту аспірант подає до дирекції Інституту; зазначену документацію зберігають в індивідуальному плані аспіранта і розглядають під час атестації.

6. Права та обов'язки аспіранта

6.1. Аспірант спільно з науковим керівником обирає термін проходження практики на третьому курсі навчання в аспірантурі, залежно від індивідуального рівня педагогічної та наукової підготовки, плану роботи над дисертаційною працею тощо.

6.2. Аспірант має право з усіх питань, які виникають під час проходження практики, звертатись до наукового керівника, завідувача відділу, ученого секретаря Інституту; вносити пропозиції з удосконалення організації практики.

6.3. Аспірант під час проходження практики за попередньою домовленістю має право на відвідування занять провідних фахівців з метою вивчення методики викладання, знайомства з передовим педагогічним досвідом.

6.4. Аспірант виконує всі види робіт, передбачені програмою навчально-педагогічної практики, ретельно готується до кожного заняття.

6.5. Аспірант підпорядковується правилам внутрішнього розпорядку навчального закладу, розпорядженням адміністрації та керівників практики. У разі невиконання вимог, які висувають до практиканта, аспірант може бути відсторонений від проходження практики.

6.6. Аспірант, відсторонений від практики або робота якого на практиці визнана незадовільною, вважається таким, що не виконав індивідуальний план і згідно з Порядком підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих

навчальних закладах (наукових установах), затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261, підлягає відрахуванню.

6.7. Аспірант повинен протягом 10 робочих днів після закінчення практики надати звітну документацію у відділ.

7. Керівництво практикою

7.1. Загальне керівництво та контроль за проходженням практики аспіранта покладається на завідувача відділу, за яким закріплений цей аспірант.

7.2. Безпосереднє керівництво та контроль за виконанням плану практики аспіранта здійснюється його науковим керівником, який:

7.2.1. Забезпечує чітку організацію, планування та облік результатів практики.

7.2.2. Затверджує загальний план-графік проведення практики, його місце в системі індивідуального планування аспіранта.

7.2.3. Добирає дисципліни, навчальні групи для проведення навчально-педагогічної практики.

7.2.4. Надає методичну допомогу в плануванні та організації навчальної взаємодії.

7.2.5. Контролює роботу практиканта, відвідування занять та інші види його роботи зі слухачами, студентами, приймає заходи щодо ліквідації недоліків в організації практики.

7.2.6. Готує відгук про проходження практики.

7.3. Учений секретар Інституту:

7.3.1. Знайомить аспірантів з Положенням, формою та змістом звітної документації.

7.3.2. Здійснює облік проходження практики аспірантами Інституту.